

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Spiloppen Græsvangen 48 8381 Tilst
Dagtilbuddets navn	Tilst dagtilbud
Titel på deltagere på mødet	Dagtilbudsleder Pædagogisk leder Medarbejderrepræsentanter Forældrerepræsentant Faglig vejleder Tilsynsførende konsulent fra sektion dagtilbud, PUF, Børn og Unge.
Dato for tilsynsmødet	21/3 2024

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	4
Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner	4
Det sproglige læringsmiljø.....	5
Forældresamarbejde.....	7
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	8
Ramme for det uvildige tilsyn	9

Denne tilsynsrapport er udarbejdet på baggrund af et lovpligtigt uvildigt tilsyn. Det uvildige tilsyn gennemføres af en dagtilbudskonsulent fra Børn og Unge i Aarhus Kommune. Man kan læse mere om tilsynsprocessen i bilaget bagerst i tilsynsrapporten eller på kommunens hjemmeside.

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Den samlede vurdering af kvaliteten i forbindelse med det uvildige tilsyn er Juster praksis

Vurderingen begrundes nedenfor og udfoldes på de følgende sider.

På baggrund af dialogen på tilsynsmødet, observationer og baggrundsdata, vurderes, at Spiloppen arbejder intentionelt med at tilrettelægge læringsmiljøer, som kan understøtte det enkelte barn og børne-fællesskaber. Der ses hensigtsmæssig, understøttende praksis og velfungerende organiseringer. På nogle områder kan praksis fungere bedre for børnene og have en højere / mere jævn kvalitet, som kommer alle børn til gavn. Ledelse og medarbejdere kan gøre rede for de pædagogiske intentioner i læringsmiljøerne, reflekterer over data og gør rede for valg og fravalg i praksis. Der kan arbejdes med en mere systematisk evalueringskultur som fundament for videre praksisudvikling.

Konkret ses det, at huset er præget af en behagelig stemning, hvor børnene mødes positivt og respektfuldt. Der ses balance mellem voksen- og børneinitieret aktivitet. Personalet er tæt på, fordeler sig, tilskynder til leg i mindre grupper hvor der er en voksen på sidelinjen, og de tilbudte aktiviteter ser ud til at interessere de fleste børn. Der kan arbejdes med at skabe bedre deltagelsesmuligheder for alle børn, særligt ift. tilrettelæggelse af samling, og der kan blive bedre adgang til bl.a. materialer til leg og læring, navnlig i udemiljøerne.

Angående understøttelse af de sproglige læringsmiljøer ses gode eksempler på relevant praksis. Den kan dog blive mere udvidende/understøttende i forhold til ordforråd og samtale. Der kan være mere systematisk ift. børnenes behov, bl.a. omsætning af data til konkret pædagogisk praksis med henblik på sproglig progression for alle børn. Af dialogen på tilsynsmødet beskrives forældresamarbejdet som velfungerende.

På baggrund af tilsynet anbefales at

- Arbejde med at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn, at stille passende forventninger ud fra nærmeste udviklingszone. Særligt relevant ift. samling.
- Sku op for sproget omkring børnene - benævn mere og skab flere længere samtaler med alle børn. Understøt med af i børnenes konkrete sproglige behov.
- Understøt fællesskaberne og samspillet mellem børnene: Kommenter og benævn børnenes intentioner og følelser. Sæt mere ord på det positive samspil mellem børnene.
- Styrk læringsmiljøet - adgang til materiale til leg og læring særligt uderummet.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner

Vurdering af kvaliteten af børneperspektivet, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner i forbindelse med det uvildige tilsyn er: juster praksis.

1. Konklusioner fra observationen

Observationen tegner et billede af et læringsmiljø, hvor flere elementer fungerer godt for børnene. Der er generelt en behagelig stemning. Personalet er tæt på, fordeler sig, tilskynder til leg i mindre grupper hvor der er en voksen tæt på, og de tilbudte aktiviteter ser ud til at interessere de fleste børn. Der gives eksempler på, at personalet guider børnenes adfærd positivt og har en respektfuld tilgang. F.eks. motiveres til at rydde op vha. en legende tilgang. Der ses eksempler på, at voksne er rollemodeller ift. bevægelse og kropslig udfoldelse, særligt indendørs. Det fungerer desuden rigtig godt, når børn tilbydes aktiv deltagelse i samling og at samarbejde om praktiske gøremål, f.eks. klargøre til middagslur. Der ses balance mellem voksen- og børneinitieret aktivitet.

Opmærksomheder på baggrund af observationerne er bl.a., at der kan være mere fokus på at styrke læringsmiljøet i uderummet, herunder mere bevægelse og mere materiale til leg og læring. Der kan desuden skabes bedre deltagelsesmuligheder for børnene ift. samling og bedre kobling til børnenes nærmeste udviklingszone, idet nogle børn ses koble sig lidt af. De fleste overgange fungerer fint, nogle kunne godt fungere bedre, set fra børneperspektiv, bl.a. ift. ventetid for børnene.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Personale, ledelse og forældre genkender billedet, observationen tegner. Afdelingen hæfter sig især positivt ved, at der ses et miljø hvor børn mødes varmt og imødekomende i samspillet. Det betones, at der er noget på tværs som ser ud til at lykkes, fælles faglige fokuspunkter fastholdes, og ledelsen udtrykker tilfredshed med det, i lyset af at der er mange nye medarbejdere. Det konstateres, at afdelingen har flyttet sig i positiv retning, de sidste to år.

Vi drøfter pointerne omkring samling, på tværs af huset, hvor der kan justeres så det passer bedre til børnenes nærmeste udviklingszone. Afdelingen gør sig overvejelser om den pædagogiske intention med samlinger, og i lyset heraf – organiseringerne og hvad man kan justere på, så de kommer til at fungere bedre for alle børn. Det genkendes, at nogle børn undertiden "zoomer lidt ud". Det kan overvejes at gøre samling kortere, skabe flere muligheder for at være aktiv, bruge kroppen. Alle børn skal gerne opleve meningsfulde deltagelsesmuligheder og engagement.

Afdelingens personale reflekterer over eksempler på velfungerende overgange, og samtidig at der ses udviklingspotentiale ift. overgangen efter middag, hvor flere børn har brug for bedre understøttelse. Ift. uderummet reflekterer afdelingen desuden over, at det er vigtigt at være skarp på hvem der tager styringen, og have aftaler som gør, at den enkelte medarbejder kan fordybe sig med børnene. Tilgængelighed af materialer til leg og læring fungerer bedre inde end ude – afdelingen overvejer, hvordan man kan tage det, som virker godt inde, med ud. F.eks. læreplanskasser.

Det konstateres, at afdelingen er lidt udfordret på den løbende evalueringskultur. Der reflekteres løbende over praksis, primært på p-møder, men mangler et fagligt fyrtårn i at facilitere processerne. Det opleves vanskeligt at finde tid til refleksion i hverdagen. Der er en intention om at kulturen fra læringsdage skal leve videre, hvilket er tema for dagtilbuddets lederteam.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Ift. børneperspektiv, børnefællesskaber og børn i sårbare og udsatte positioner ses flere eksempler på praksis der fungerer godt. F.eks. at praksis ofte tager afsæt i børnenes interesser, at børn guides og har mulighed for at tage initiativer. Forventninger og organiseringer er dog ikke hele vejen igennem passende ift. børnenes nærmeste udviklingszone og bør derfor justeres. Det anbefales at

- Arbejde med at skabe gode deltagelsesmuligheder for alle børn, særligt ift. den daglige samling, og at stille passende forventninger til børnene, set ud fra deres nærmeste udviklingszone.
- Se på, hvordan overgange kan blive bedre – set fra børneperspektiv.
- Understøt samspil mellem børnene og den gode adfærd: Kommenter og benævn børnenes intentioner og følelser noget mere. Sæt mere ord på det positive samspil mellem børnene.
- Styrke læringsmiljøet i uderummet, herunder bevægelse og adgang til materiale til leg og læring.

Det sproglige læringsmiljø

**Vurdering af kvaliteten af de sproglige læringsmiljøer i forbindelse med det uvildige tilsyn er:
juster praksis**

1. Konklusioner fra observationen

Observationerne peger på at der i daglig praksis ses elementer, som virker understøttende på børnenes sproglige udvikling. Personalet sætter undertiden ord på, benævner og gentager ord, børnene siger. Der observeres samtaler, som går ud over "her og nu", f.eks. oplevelser på tur eller hjemme. Især i børnehaven ses god og understøttende praksis ift. læsning med engageret personale.

Opmærksomheder på baggrund af observationerne vil være, at personalet i endnu højere grad benævner præcist, sætter ord på f.eks. ting, handlinger, intentioner og følelser. Praksis ift. ordforråd kan generelt blive noget mere udvidende, dvs. at tilbyde flere nye ord, børnene ikke allerede kender. Samtalerne er korte med få turtagninger og nogle børn er mindre i samtale. Det er en opmærksomhed at komme omkring alle, så hvert barn i børnegruppen oplever at blive set / forstået og opmuntres til at deltage i samtale. Tilgængelighed og præsentation af bøger kan styrkes, særligt i vuggestue.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Baggrundsdata fra Hjernen og Hjertet viser, at afdelingen gennemfører sprogvurderinger af 3-årige systematisk. Sprogvurdering af 4-årige med DSA er påbegyndt, jf. kommunale retningslinjer. Afdelingen har et system til at følge med i det og har delt opgaven ud. Data fra vurderingerne peger på, at en meget høj andel af børnegruppen har brug for sprogstøtte og samtidig, at der er markante forskelle i børnegruppen ift. sprogligt niveau. Nogle ligger meget højt, andre meget lavt, hvilket kalder på differentiering og systematisk opfølgning. Flere børn med sprogstøttebehov har også andre udfordringer.

Afdelingen udfolder arbejdet med at understøtte børn med sprogstøttebehov. Ledelsen peger på, at der er et stykke vej igen for at komme i mål med at følge op på børn, som lander i fokuseret og særlig indsats. Det er vigtigt at få lavet indsatser, som er målrettede og samtidig realistiske at udføre i hverdagen. Vi taler om tidligere erfaringer med en fokuseret indsats vedr. lydlig opmærksomhed (rim/remser) som gav gode resultater, kan være til inspiration. Den sete praksis med dialogisk læsning kan også være gavnlig at holde fast i og systematisere.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes, at afdelingen arbejder systematisk intentionelt med sproglige læringsmiljøer. Praksis bør ift. børnegruppens behov justeres, så den er præget af større systematik og i højere grad bliver til gavn for alle børn. Det anbefales at

- Etablere en systematik praksis for at omsætte sprogvurderinger til konkret pædagogisk praksis i læringsmiljøerne og følge op (f.eks. handleplaner på gruppe- / individniveau)
- Benævne mere og udvide mere. Flere turtagninger frem og tilbage. Særlig opmærksomhed ift. mindre verbale børn og børn som ikke selv tager meget initiativ – inviter til samtale med alle.
- Dyrke dialogisk læsning endnu mere, og gør gerne flere bøger tilgængelige.

Vurdering af kvaliteten af forældresamarbejde i forbindelse med det uvildige tilsyn er: juster praksis**1. På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?**

Dagtilbuddet samarbejder med forældre i det daglige møde ved aflevering og afhentning, ved faste samtaler og i regi af afdelingens forældreråd, hvor der bl.a. har været forskellige temaer på dagsorden i en fast kadence. I dagtilbuddets læreplan betones, at man tager *"afsæt i, og viser respekt for, den enkelte families behov og perspektiver [...]"* gennem *"anerkendende og bekræftende kommunikation"* [...] *"er undersøgende og nysgerrige på forældrenes perspektiver og på de intentioner, der ligger bag deres handlinger sammen med barnet"*.

Forældre og medarbejdere udfolder samarbejdet konkret i dialogen på tilsynsmødet: Der kommunikeres bl.a. gennem nyhedsbreve, info på tavle, forældre kan læse og AULA. Personale kan som regel fortælle noget om, hvad barnet har lavet/oplevet, om det har haft en god dag, og der er opmærksomhed på at spørge til forældres oplevelse af barnet hjemme. Der lægges faste samtaler ind med forældre, desuden tilbydes samtaler efter behov og inddrages relevante parter udefra, hvis det er nødvendigt.

Afdelingens seneste evaluering af læreplan (2022) beskriver fokus på forældresamarbejde efter fælles læringsdag, bl.a. øvebane med fokus på tryk aflevering.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Det betones fra forældreside, at der er en god dialog i samarbejdet, man tør sige tingene og bliver taget alvorligt. Det opleves, at personalet "ser" børnene, og man kan være tryk og have tillid. Afdelingen vurderer, at forældrene bakker op og hjælper til, både aktive i forældreråd og øvrige. Afdelingen giver eksempler på at få stor anerkendelse fra forældrene.

Fra afdelingens side lægges vægt på at skrive om dagens aktiviteter på tavlen. Der skrives desuden på Aula hver dag i løbet af dagen - før forældre henter, så forældre kan bruge den viden i dialog med børnene. Afdelingen har lavet en Instagramprofil til kommunikation om afdelingen, her formidles temaer mm. hvilket har fået god respons fra forældre. Der lægges desuden vægt på at give en kort garderobesnak – personalet kommer aktivt i møde og giver en lille fortælling. Der spørges også til, hvad forældre oplever hjemme. Det opleves, at afdelingen har god kontakt til alle forældre, også nogle man ikke er primærkontakt til.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

På baggrund af dialogen på tilsynsmødet vurderes det, at Spiloppens forældresamarbejde er med til at understøtte børnenes trivsel, læring og udvikling. Der søges at skabe sammenhænge mellem hjem og dagtilbud. Anbefalinger i forlængelse af tilsynet:

- Hold fast i velfungerende praksis omkring kommunikation og konkrete greb til god daglig kontakt. Vær på tværs af huset fælles om at skabe den professionelle relation til forældrene.
- Overvej balancen imellem *information* til og kommunikation / dialog *med* forældre og barn. Vær opmærksomme på hvilke platforme der egner sig til hvad.

Bilag 1

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes

deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne er certificerede i at foretage observationer med ITERS-3 og ECERS-3. Dagtilbudsledelsen har gennemgået et læringsforløb, som klæder dem på til at observere med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af uddannede konsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis sammen med medarbejdere i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagernes egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagernes refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsat for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.